

Laatija: Askolan kunta

Vastauksen määräpäivä: 06.07.2015

Lausunto hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä

Lausuntopyynnön asianumero on TEM/2221/00.04.01/2013.

Yleisperustelut

Tässä osiossa on mahdollista lausua mietinnön yleisperusteluja koskevista luvuista ja niiden sisällöstä.

1. Nykytila

Mietinnön nykytilaa koskevassa luvussa esitellään ja arvioidaan hankintalain sisällön, soveltamisen ja käytännön hankintatoimen nykytilaa. Lukuun sisältyy myös EU-oikeuden sekä kansainvälisen vertailun osiot.

Näkemykset mietinnön nykytilaa koskevasta luvusta:

Ei lausuttavaa.

2. Mietinnössä esitetty hankintalakien systematiikka ja rakenne

Mietinnön 3 luvussa käsitellään siinä esitettyä hankintalakien rakennetta ja systematiikkaa. EU:n uudet kolme hankinta- ja käyttöoikeussopimusdirektiiviä esitetään pantavaksi täytäntöön kansallisessa laissa kahtena lakina: hankintalaki ja erityisalojen hankintalaki. Käyttöoikeussopimuksia koskevan direktiivin määräykset ehdotetaan täytäntöönpantaviksi hankintalakien sisällä omissa luvuissaan. Voimassa olevan hankinta-asetuksen ilmoittamista ja viestintää koskevat säännöt ehdotetaan sisällytettäväksi hankintalakeihin. EU-kynnysarvon alittavista hankinnoista, sosiaali- ja terveyspalveluhankinnoista ja muista erityisistä hankinnoista ehdotetaan säädettäväksi omissa luvuissaan hankintalakien sisällä.

Näkemykset mietinnön ehdotuksista koskien lakien systematiikkaa ja rakennetta:

Ei lausuttavaa.

3. Vaikutusarviointi

Mietinnön luvussa 4 käsitellään sen sisältämien ehdotusten vaikutuksia. Luvussa arvioidaan muun muassa vaikutuksia yrityksiin, viranomaisiin, hallinnolliseen taakkaan sekä ympäristöön ja yhteiskuntaan. Myös kansallisten kynnysarvojen nostamisen vaikutuksia on arvioitu luvussa. Osa vaikutusarvioinnista on vielä tekemättä mietinnössä.

Hankintayksiköitä edustavia lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti mietinnön lakiehdotusten vaikutuksista hankintayksiköiden hallinnolliseen taakkaan, hankinnoista ilmoittamisen määrän vähenemiseen sekä lain kansalliset kynnysarvot alittavien ns. pienhankintojen toteuttamisen tapoihin.

Tarjoajia, ehdokkaita ja toimittajia edustavia lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti mietinnön lakiehdotusten vaikutuksista liiketoimintamahdollisuuksiin, julkisten hankintojen houkuttelevuuteen ja hallinnolliseen taakkaan sekä markkinoiden toimintaan yleisesti.

Kansalaisjärjestöjä sekä muita kuin hankintayksiköitä ja tarjoajia edustavia lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti mietinnön vaikutuksista julkisten hankintojen laatuun, sekä ympäristö- ja yhteiskuntavaikutuksista.

Näkemykset mietinnön ehdotusten vaikutuksista sekä näkemykset mietinnön vaikutusarviointia koskevasta luvusta (mm. mitä puuttuu ja onko vaikutuksia arvioitu mielestänne oikein):

Koska kynnysarvoja esitetään osin nostettavaksi, lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävien hankintojen lukumäärä kasvaa. Esitykseen sisältyvät uudistukset eivät käytännössä kuitenkaan tuo kunnan hankintatoimelle merkittäviä hyötyjä, koska uudistus myös lisää yksityiskohtaista sääntelyä ja tulee lisäämään kunnan hankintatoimen työmäärää. Myös pienhankinnoissa on noudatettava hankintalainsäädännön periaatteita.

Hankintalainsäädännön osittainen joustavoittaminen kansallisten sekä sosiaali- ja terveystalouden sekä muita erityisiä palveluita koskevien hankintojen osalta ei vaikuta haitallisesti tarjoajien tasapuoliseen ja syrjimättömään kohteluun.

4. Hankintojen valvonta ja neuvonta

Mietinnön luvuissa 2.3.10, 2.3.11, 3.4.10 sekä 3.4.11 käsitellään julkisten hankintojen ja hankintalainsäädännön valvontaa ja neuvontaa. Uudet EU:n hankintadirektiivit edellyttävät, että jokaisessa jäsenvaltiossa on valvonnan järjestelmä, jossa valvonnan tulokset voidaan viedä eteenpäin ja julkaista. Mietinnössä esitetään, että Suomessa nykyisin oleva valvonnan järjestelmä on riittävä täyttämään hankintadirektiivien vaatimukset ja valvonnan muut tarpeet.

Hankintadirektiivit edellyttävät myös hankintalainsäädännön neuvonnan olemassaoloa kaikissa jäsenvaltioissa. Mietinnössä ehdotetaan, että työ- ja elinkeinoministeriö rahoittaa neuvontaa valtionavustuslain mukaisesti siten, että direktiivien vaatimukset neuvonnasta täyttyvät.

Onko näkemyksenne mukaan mietinnössä esitetty valvonnan toteuttamistapa riittävä vai tulisiko näkemyksenne mukaan Suomeen perustaa hankintalainsäädännön valvontaa toteuttava elin tai antaa valvontatehtävä olemassaolevalle viranomaiselle?

☒ Mietinnön ehdotukset ovat riittäviä

☐ Valvontaa varten tulisi perustaa uusi viranomainen tai muu elin

☐ Valvontatehtävä tulisi antaa olemassa olevalle viranomaiselle tai muulle yksikölle, kenelle

Perustelut edellä esitetylle näkemykselle

Suomessa nykyisin oleva valvonnan järjestelmä on riittävä täyttämään hankintadirektiivien vaatimukset ja valvonnan muut tarpeet.

Näkemykset mietinnön julkisten hankintojen neuvontaa koskevasta teemasta:

Ei muuta lausuttavaa.

5. Muu lausuminen yleisperusteluista

Muut näkemyksenne yleisperusteluja koskevista mietinnön luvuista 1-5:

Ei muuta lausuttavaa.

Mietinnön lakiehdotukset

Tässä osiossa on mahdollista lausua itse lakiehdotuksista teemoittain. Lausunnonantajia pyydetään antamaan näkemyksensä kunkin teeman osalta erikseen. Näkemyksiä voi antaa myös kyseisiä lakiehdotuksia koskevista yksityiskohtaisista perusteluista.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettu laki

1 luku - Lain tarkoitus, periaatteet ja määritelmät

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 1 luvussa säädettäisiin lain tarkoituksesta, periaatteista ja määritelmistä kuten hankintasopimuksesta, käyttöoikeussopimuksesta ja hankintayksiköistä.

Näkemykset ehdotetun hankintalain tarkoitusta, periaatteita ja määritelmiä koskevista säännöksistä:

Ei lausuttavaa.

2 luku - soveltamisala

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 2 luvussa säädettäisiin hankintalain soveltamisalasta ja sen rajouksista. 2 lukuun sisältyvät säännökset myös sekamuotoisista sopimuksista, sidosyksikkösuhteesta, hankinnoista toiselta hankintayksiköltä, puolustus- ja turvallisuushankinnoista sekä julkisten hankintojen kansainvälisestä ulottuvuudesta.

Mietinnön sisältämissä lakiehdotuksissa sidosyksikkösuhteen edellytykset on säädetty hankintadirektiivin mukaisesti sidottuina sidosyksikön markkinoilla toimimisen ja määräysvaltaa käyttäviin hankintayksiköihin kohdistuvan liikevaihdon prosenttiosuuteen kokonaisliikevaihdesta. Pitäisikö näkemyksenne mukaan hankintalaissa säätää sidosyksikkösuhteesta

- ☒ Mietinnössä ehdotetulla tavalla ulosmyynnin prosenttiosuuksien tasosta säätämällä vai
☐ jollain muulla tavalla?

Perustelut edellä tehdylle valinnalle sekä muun tavan kuvaus

Hankintadirektiivin mukainen tapa.

Jos hankintalaissa säädettäisiin sidosyksikkösuhteesta ulosmyynnin prosenttiosuuksien tasosta säättämällä, mikä olisi oikea sallitun ulosmyynnin prosenttimääräinen taso?

- ☐ 0 %
☐ 10 %
☒ 20 %
☐ Jokin muu, mikä

Perustelut edellä tehdylle valinnalle:

Direktiiveissä määritelty markkinaehtoisten palveluiden osuus on määritelty max. 20 %:iin liikevaihdosta. Tätä tiukempi rajausta on turhaa säätelyä, josta nimenomaan tulee pyrkiä pois. Tiukempi rajausta voisi myös esim. rajoittaa kunnan osaomistaman jätehuolto-yhtiön toimintaa ja sitä kautta alueemme elinvoimaisuuden, paikallisten pk-yritysten toimintaedellytysten sekä jätteen monipuolisten hyödyntämismahdollisuuksien turvaamista.

Katsotteko, että sidosyksikkösuhdetta ja toiselta hankintayksiköltä tehtyä hankintaa koskevat säännökset ovat tarpeellisia hankintayksiköille

- ☒ Kyllä
☐ Ei

Perustelut edellä tehdylle valinnalle:

Kyllä siltä osin, kun kyse on direktiivin velvoittavasta tasosta. Tätä tiukempi rajausta on turhaa säätelyä, josta nimenomaan tulee pyrkiä pois.

Jos edustatte hankintayksiköitä, aiotteko soveltaa sidosyksikkösuhdetta tai toiselta hankintayksiköltä tehtyä hankintaa koskevaa soveltamisalapoikkeusta tulevaisuudessa

- ☒ Kyllä, missä tilanteessa
☐ Ei

Esim. jätehuollon hankinnassa.

Näkemykset ehdotetun lain muista soveltamisalaa ja sen rajauksia koskevista säännöksistä:

Ei muuta laustuttavaa.

3 luku -yhteishankinnat ja hankintojen varaaminen

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 3 luvussa säädettäisiin yhteishankinnoista muun muassa yhteishankintayksikköä käyttäen. Luvussa säädettäisiin myös hankintojen varaamisesta työohjelmien puitteissa toteutettaviksi ja tarjouskilpailuun osallistumisen rajoittamisesta vammaisia henkilöitä tai muita heikommassa asemassa olevia henkilöitä työllistävälle toimittajille.

Näkemykset yhteishankintoja ja hankintojen varaamista koskevista säännöksistä:

Ei lausuttavaa.

4 luku - kynnysarvot ja hankinnan ennakoidun arvon laskeminen

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 4 luvussa säädettäisiin EU-kynnysarvoista ja kansallisista kynnysarvoista sekä tähän liittyen hankinnan ja käyttöoikeussopimuksen ennakoidun arvon laskemisesta. Mietinnössä esitetään kansallisten kynnysarvojen nostamista siten, että tavara- ja palveluhankintojen kynnysarvo nostettaisiin 30 000 eurosta 60 000 euroon, sosiaali- ja terveyspalveluhankintojen sekä muiden erityisten hankintojen kynnysarvo nostettaisiin 100 000 eurosta 300 000 euroon, palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten kynnysarvo nostettaisiin 30 000 eurosta 500 000 euroon ja käyttöoikeusurakoiden kynnysarvo nostettaisiin 150 000 eurosta 500 000 euroon. Rakennusurakoiden ja eräiden koulutuspalveluiden kansalliset kynnysarvot ehdotetaan pysytettäväksi nykytasolla.

Onko näkemyksenne mukaan tavara- ja palveluhankintoja koskevan kynnysarvon nostaminen mietinnön ehdottamalla tavalla

- ☐ Liian suuri kynnysarvojen korotus
- ☐ Riittävä kynnysarvojen korotus
- ☒ Liian matala kynnysarvojen korotus

Mahdolliset perustelut näkemykselle ja mahdollinen näkemyksenne tavara- ja palveluhankintojen kansalliseksi kynnysarvoksi perusteluineen:

Kynnysarvot edustavat kansallista säätelyä, jonka määrää on pyrittävä minimoimaan.

Onko näkemyksenne mukaan sosiaali- ja terveystalvohankintoja sekä eräitä muita hankintoja koskevan kynnysarvon nostaminen mietinnön ehdottamalla tavalla

- ☐ Liian suuri kynnysarvojen korotus
- ☐ Riittävä kynnysarvojen korotus
- ☒ Liian matala kynnysarvojen korotus

Mahdolliset perustelut näkemykselle ja mahdollinen näkemyksenne sosiaali- ja terveystalvohankintojen sekä eräiden muiden palveluhankintojen kansalliseksi kynnysarvoksi perusteluineen:

Kynnysarvot edustavat kansallista säätelyä, jonka määrää on pyrittävä minimoimaan.

Onko näkemyksenne mukaan palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten kynnysarvon nostaminen mietinnön ehdottamalla tavalla

- ☐ Liian suuri kynnysarvojen korotus
- ☐ Riittävä kynnysarvojen korotus
- ☒ Liian matala kynnysarvojen korotus

Mahdolliset perustelut näkemykselle ja mahdollinen näkemyksenne palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten kansalliseksi kynnysarvoksi perusteluineen:

Kynnysarvot edustavat kansallista säätelyä, jonka määrää on pyrittävä minimoimaan.

Onko näkemyksenne mukaan käyttöoikeusurakoita koskevan kynnysarvon nostaminen mietinnön ehdottamalla tavalla

- ☐ Liian suuri kynnysarvojen korotus
- ☐ Riittävä kynnysarvojen korotus
- ☒ Liian matala kynnysarvojen korotus

Mahdolliset perustelut näkemykselle ja mahdollinen näkemyksenne käyttöoikeusurakoiden kansalliseksi kynnysarvoksi perusteluineen:

Kynnysarvot edustavat kansallista säätelyä, jonka määrää on pyrittävä minimoimaan.

Näkemyksenne rakennusurakoiden ja eräiden koulutuspalveluhankintojen kansallisen kynnysarvon tasosta:

Kynnysarvot edustavat kansallista säätelyä, jonka määrää on pyrittävä minimoimaan. Kynnysarvoja olisi syytä korottaa tai jopa siirtää täysin vain EU-tason rajauksiin.

Muut näkemyksenne kynnysarvoja ja ennakoidun arvon laskemista koskevista säännöksistä:

Ei muuta lausuttavaa.

5 luku - hankintamenettelyt

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 5 luvussa säädettäisiin hankintamenettelyistä. Keskeisimmät muutokset koskevat neuvottelumenettelyn käyttöalan laajentamista ja neuvottelujen kulun säännösten täsmentämistä sekä dynaamisen hankintajärjestelmän virtaviivaistamista. Mietintöön sisältyy myös kaksi uutta hankintamenettelyä: innovaatiokumppanuus sekä sähköiset luettelot.

Näkemykset avoimen ja rajoitetun menettelyn säännöksistä:

Avoimen ja rajoitetun menettelyn osalta ei ole esitetty muutoksia verrattuna nykyllä sääntöön. Kunnalla ei ole tältä osin lausuttavaa.

Näkemykset neuvottelumenettelyä ja kilpailullista neuvottelumenettelyä koskevista säännöksistä:

Neuvottelumenettelyn kulkua on selvennetty, joka toisaalta voi olla myös menettelyn prosessia jäykistävää.

Näkemykset suoraankintaa ja suoraankintaa lisätilauksissa koskevista säännöksistä:

Esitys ei sisällä muutoksia verrattuna nykyinsäädäntöön. Kunnalla ei ole tältä osin lausuttavaa.

Näkemykset innovaatiokumppanuutta koskevista säännöksistä:

Innovaatiokumppanuus ei hankintamenettelynä tule olemaan helppokäyttöinen, mutta ilmeisesti liikkumavaraa innovaatiokumppanuuden säädösten osalta ei kansallisessa lainsäädännössä juurikaan ole. Innovaatiokumppanuuden käyttö hankintamenettelynä jäänee vähäiseksi.

Näkemykset puitejärjestelyä koskevista säännöksistä:

Puitejärjestelyyn säätely vastaisi pääosin voimassa olevaa lakia. Kunnalla ei ole tältä osin lausuttavaa.

Näkemykset sähköistä huutokauppaa ja dynaamista hankintajärjestelmää koskevista säännöksistä:

Hankintamenettelyjä koskevat esitetyt säännökset vastaavat pääosin nykyisin voimassa olevia säännöksiä. Kunnalla ei ole lausuttavaa sähköistä huutokauppaa ja dynaamista hankintajärjestelmää koskevista säännöksistä.

Näkemykset sähköistä luetteloa koskevista säännöksistä:

Sähköisen luettelon käyttömahdollisuus on hankintayksikön kannalta hyvä asia.

Näkemykset suunnittelukilpailua koskevista säännöksistä:

Suunnittelukilpailun (osalta ehdotetut säännökset vastaavat pääasialliselta sisällöltään voimassaolevia säännöksiä. Kunnalla ei ole erityistä lausuttavaa suunnittelukilpailua koskevista säännöksistä.

Näkemykset tarjousten ja osallistumishakemusten jättämisen vähimmäismääräaikoja koskevista säännöksistä:

Ei lausuttavaa.

7 Luku - velvollisuus ilmoittaa hankinnoista ja ilmoittamismenettely

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 7 luvussa säädettäisiin hankinnoista ilmoittamisen veloitteesta sekä ilmoittamisen yksityiskohdista.

Näkemykset 7 luvun hankinnoista ilmoittamista koskevista säännöksistä:

Ei lausuttavaa.

8 luku - tietojenvaihto

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 8 luvussa säädettäisiin hankintamenettelyn tietojenvaihdosta ja viestinnästä. Mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi hankintalakia siten, että viimeistään vuonna 2018 kaikkien hankintayksiköiden tulee siirtyä täysin sähköiseen tietojenvaihtoon hankintamenetelyissä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi tarjouspyyntöasiakirjojen asettamista sähköisesti kaikkien saataville verkossa sekä tarjousten ja osallistumishakemusten sähköistä vastaanottamista. Hankinta-asetuksen viestintää koskevat säännökset tuotaisiin hankintalain 8 lukuun. 8 lukuun sisältyisi myös nykyistä tarkemmat säännökset tietoturvallisuudesta.

Näkemykset 8 luvun tietojenvaihtoa koskevista säännöksistä:

Uudet säännökset käytännössä edellyttävät erillisen tietojärjestelmän käyttämistä, ja tämän sähköisen tietojenvaihdon käyttöönotto edellyttää investointeja sekä hallinnointia, joiden kustannukset ovat kunnalle rasite. EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen osalta tämä ei ilmeisesti ole kuitenkaan kansallisen harkinnan piirissä. Osa vaatimuksista vaikuttaa kuitenkin suhteettomilta.

9 Luku - hankinnan valmistelu, tarjouspyyntö ja hankinnan kohteen kuvaus

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 9 luvussa säädettäisiin hankinnan valmistelusta ja markkinakartoituksesta, tarjouspyyntöasiakirjojen laatimisesta ja sisällöstä sekä niiden asettamisesta saataville sekä edelleen hankinnan kohteen kuvauksesta muun muassa ympäristö- ja muiden merkkien avulla. Lukuun sisältyy säännöksiä myös hankinnan jakamisesta, jonka sääntelyn tarkoituksena on edistää erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten ja yhteisöjen osallistumismahdollisuuksia julkisissa hankinnoissa.

Lakiehdotuksen 9 lukuun sisältyvät myös säännökset alihankinnoista. Mietinnössä ehdotetaan muun muassa hankintayksikön pääsopimuskumppanin alihankkijoiden yksilöimistä ja ilmoittamista hankintayksikölle tietyissä hankinnoissa. Mietinnön lakiehdotuksissa myös mahdollistettaisiin ja tietyissä tilanteissa velvoitettaisiin hankintayksikköä vaatimaan alihankkijan korvaamista.

Näkemykset 9 luvun hankinnan valmistelua, tarjouspyyntöä sekä hankinnan kohteen kuvausta (ml. vaihtoehtoiset tarjoukset) koskevista säännöksistä:

Ei lausuttavaa.

Näkemykset 9 luvun hankinnan jakamista koskevista säännöksistä:

Esityksen säännös hankintojen jakamisesta osiin on uusi. Säännös noudattaa pääosin direktiivin velvoittavaa sisältöä. Säännöksen osalta ei ole tarvetta direktiiviä tiukempaan kansalliseen säädäntään. Säännöksen soveltaminen tulee lisäämään hallinnollista työtä hankintamenettelyn toteutuksessa ja sopimusten hallinnassa, mutta toisaalta se voi mahdollistaa pienten ja keskisuurten yritysten paremman suoraan hankintayksikön kanssa sopimuksiin pääsemisen.

Näkemykset 9 luvun alihankintaa koskevista säännöksistä:

Esitys on tarkoituksenmukainen.

10 luku - ehdokkaiden ja tarjoajien valinta sekä tarjouksen valinta

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 10 luvussa säädettäisiin ehdokkaita ja tarjoajia koskevista poissulkemisperusteista, hankintayksikön asettamista soveltuvuusvaatimuksista sekä ehdokkaiden ja tarjoajien ns. korjaavista toimenpiteistä. Lukuun sisältyvät säännökset myös soveltuvuusvaatimuksia ja poissulkemisperusteita koskevista selvityksistä ja ns. yhteisestä eurooppalaisesta hankinta-asiakirjasta, joka toimisi välineenä esittää vaatimusten alustava täytyminen. Luvussa säädettäisiin edelleen e-Certis- hakemistosta, ympäristöasioiden hallinta- ja laadunvarmistustoimenpiteistä, ehdokkaan ja tarjoajan oikeudellisesta muodosta sekä tarjouskilpailuun osallistumisesta ryhmittymänä ja muiden yksiköiden voimavarojen käytöstä.

Toimittajia koskevien kriteerien ohella luvussa säädettäisiin myös tarjousten valinnasta kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella, tarjousvertailusta, elinkaarikustannuksista sekä poikkeuksellisen alhaisten tarjousten asemasta. Mietinnön mukaan hankintayksikkö saisi valita, käyttääkö se kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena halvinta hintaa, alhaisimpia kustannuksia tai hinta-laatusuhdetta. Hankintayksikön tulisi kuitenkin perustella ratkaisunsa käyttää perusteena yksinomaan halvinta hintaa. Hankintadirektiivit antavat jäsenvaltioille mahdollisuuden myös poistaa kokonaan halvimman hinnan peruste kansallisesta hankintalaista.

Edelleen 10 luvussa ehdotetaan säädettäväksi hankintasopimuksen erityisehdoista. Lakiehdotuksen mukaan hankintayksikkö voisi asettaa sosiaaliin tai ympäristönäkökohtiin liittyviä vaatimuksia hankintasopimuksen toteuttamiselle. Erityisehtoja koskevassa lainkohdassa olisi lisäksi Maailman työjärjestön yleissopimuksen 94 mukaisesti vaatimukset siitä, että valtion keskushallintoviranomaisen ja tarjouskilpailun voittaneen tarjoajan väliseen hankintasopimukseen olisi kirjattava ehto, jonka mukaan Suomessa toteutettavassa hankintasopimukseen sisältyvässä työssä on noudatettava vähintään niitä työsuhteen vähimmäisehtoja, joita Suomen lain ja työehtosopimusmääräysten mukaan on noudatettava samanlaatuudessa työssä. Mainittua ehdon kirjaamisvelvoitetta ulotettaisiin mietinnön mukaan myös muihin hankintayksiköihin silloin, kun kyse on rakennusurakoita koskevista hankintasopimuksista.

Tulisiko hankintalaista poistaa mahdollisuus käyttää kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena yksinomaan halvinta hintaa?

☐ Kyllä, missä hankintalajeissa (tavarat, palvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut, urakat)

☒ Ei

Tulisiko mietinnön lakiehdotuksessa olevaa säännöstä, jonka mukaan hankintasopimukseen on kirjattava ehto siitä, että Suomessa toteutettavassa hankintasopimukseen sisältyvässä työssä on noudatettava vähintään niitä työsuhteen vähimmäisehtoja, joita Suomen lain ja työehtosopimusmääräysten mukaan on noudatettava samanlaatuudessa työssä, laajentaa kaikkiin hankintayksiköihin ja kaikkiin hankintalajeihin (ei siis pelkästään rakennusurakoihin)?

☒ Kyllä

☐ Ei

Näkemykset poissulkemisperusteita, soveltuvuusehtoja ja niiden selvityksiä koskevista säännöksistä:

Ei lausuttavaa.

Näkemykset muista tarjouksen valintaa koskevista säännöksistä (ml. elinkaarikustannukset):

Ei lausuttavaa.

Muita näkemyksiä 9 luvun säännöksistä:

Halvimman hinnan käyttömahdollisuus valinnan perusteena on ehdottomasti säilytettävä. Kun hankintayksikkö määrittelee tarvitun laatutason, on halvimman hinnan käyttäminen sen laatutason mukaisen hankinnan toteuttamisessa usein perusteltua. Perusteluvelvollisuus käytettäessä halvinta hintaa valintaperusteena on asetettu kansallisesti, ja tarpeeton. Perusteluvelvollisuus lisää byrokratiaa ja on vastoin normien vähentämisen periaatetta.

Halvimman hinnan käyttämisen määrittäminen yhdeksi kokonaistaloudellisen edullisuuden puitteissa käytettäväksi tavaksi on tarpeeton ja vallitsevaa terminologiaa sotkeva muutos. Halvimman hinnan käyttämisen mahdollisuus kokonaistaloudellisen edullisuuden kanssa rinnakkaisena vaihtoehtona valinnan tekemisessä säilyttäisi vakiintuneen terminologian.

11 luku - kansalliset menettelyt

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 11 luvussa säädettäisiin EU-kynnysarvot alittavien ja kansalliset kynnysarvot ylittävien ns. kansallisten hankintojen menettelysäännöistä. Menettelysääntöjä yksinkertaistettaisiin ja väljennettäisiin voimassa olevaan hankintalakiin verrattuna siten, että hankintayksikkö voisi esimerkiksi valita melko vapaasti käytettävän hankintamenettelyn.

Näkemyksenne 11 luvun kansallisia hankintoja koskevista menettelysäännöistä:

Menettelysääntöjen yksinkertaistaminen ja väljentäminen on kannatettava muutos.

12 luku - sosiaali- ja terveystalvuhankinnat sekä muut erityiset palveluhankinnat

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 12 luvussa säädettäisiin hankintalain kynnysarvon ylittävistä sosiaali- ja terveystalvuhankinnoista sekä muista erityisistä palveluhankinnoista, jotka on määritelty lain liitteissä. Lakiehdotuksen 12 luvun 107 §:ssä kiinnitettäisiin erityistä huomiota sosiaali- ja terveystalvuhankintojen laatuun, sosiaali- ja terveystalvuhankintojen muun lainsäädännön noudattamiseen, palvelujen jatkuvuuteen sekä palvelujen asiakkaiden kuulemiseen.

Näkemykset 12 luvun sosiaali- ja terveystalvuhankintoja sekä muita erityisiä palveluhankintoja koskevista säännöksistä:

Ei lausuttavaa.

13 luku - julkiset käyttöoikeussopimukset

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 13 luvussa säädettäisiin lain 5 §:ssä määriteltyjen ja lain kynnysarvot ylittävien käyttöoikeussopimusten kilpailuttamissäännöistä.

Näkemykset 13 luvun käyttöoikeussopimukseen sovellettavista menettelysäännöistä:

Ei lausuttavaa.

14 luku - hankintaa koskevat päätökset ja hankintasopimus

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 14 luvussa säädettäisiin hankintapäätöksen tekemisestä, tiedoksiantamisesta, odotusajasta, hankintaoikaisusta sekä hankintasopimuksen tekemisestä ja hankintasopimuksen muuttamisesta sopimuskauden aikana. Lukuun sisältyy myös hankintasopimuksen purkamista koskeva uusi lainkohta. Mietinnössä kevennettäisiin hankintapäätöksen perusteluvollisuutta, laajennettaisiin hankintaoikaisun käyttöalaa voimassa olevaan hankintalakiin nähden sekä säädettäisiin nykyistä laajemmin ja täsmällisemmin hankintasopimuksen muuttamisesta sopimuskaudella.

Näkemykset 14 luvun hankintapäätöstä ja hankintasopimusta koskevista säännöksistä:

Hankintasopimuksen tekemistä koskevaa säädöstä on muutettu siten, että hankintasopimus syntyy kirjallisen sopimuksen tekemisellä. Voimassa olevan lain mukaan hankintasopimus syntyy kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella. Nykyisessä laissa ollut vaatimus allekirjoitetusta hankintasopimuksesta on selkeä säädös hankintasopimusten voimaantulosta ja vanha sanamuoto pykälässä on syytä säilyttää.

Hankintayksiköille asetetaan uusi velvoite laatia hankintamenettelyn vaiheista ja etenemisestä erillinen yksityiskohtainen kertomus, elleivät laissa yksilöidyt seikat käy ilmi jo hankintapäätöksestä. Kertomuksen tekeminen on kunnalle hallinnollinen rasite, ja säädös on syytä rajata koskemaan hankintoja vain direktiivin velvoittamin osin.

Hankintapäätöksen tiedoksiantoja koskevaan 126 §:ään tulisi ottaa sähköisten tiedoksiantojen osalta nykyisessä laissa oleva kirjaus: ”Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.” Tällä kirjauksella tulisi korvata esityksen sähköisen päätöksen tiedoksinnon tiedoksisaamisen muotoilu.

Hankintaoikaisua koskevasta pykälätekstistä on poistettu voimassa olevassa laissa oleva kohta: ”Päätöstä tai ratkaisua ei kuitenkaan voida korjata hankintaoikaisuna, jos hankintasopimus on tehty.” Kyseinen lause olisi hyvä säilyttää pykälätekstissä.

15 luku - oikeussuojakeinot

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 15 luvussa säädettäisiin julkisten hankintojen oikeussuojakeinoista. Mietinnössä muutettaisiin oikeussuojajärjestelmää muun muassa siten, että markkinaoikeuden päätöksestä valittaminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttäisi valituslupaa. Muutosehdotuksen yhteyksiä perustuslakiin on käsitelty muualla mietinnössä.

Näkemykset 15 luvun oikeussuojakeinoja koskevista säännöksistä:

Valituslupan edellyttäminen KHO-valitukselle on hyvä esitys.

16 luku - erinäiset säännökset

Mietinnön sisältämän lakiehdotuksen 16 luvussa säädettäisiin hankintasopimusten säilyttämisestä, komissiolle toimitettavasta seurantaraportista sekä lain voimaantulosta.

Näkemykset 16 luvun erinäisistä säännöksistä:

Ei lausuttavaa.

Muuta lausuttavaa mietinnön hankintalakiehdotuksesta

Muuta lausuttavaa julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia koskevasta lakiehdotuksesta:

Katsomme, että säädösten jatkovalmistelussa tulee huomioida tietoomme saatetun Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston antaman lausunnon sisältö.

Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (ns. erityisalojen hankintalaki)

Valmisteluryhmän mietintöön sisältyy myös erityisalojen hankintalain hallituksen esityksen luonnos. Lakiesitykseen sisältyisivät useimmat viranomaissektorin yleisen hankintalain uudistuksista ja uusista tavoitteista. Erityisalojen hankintalakia sovellettaisiin samoihin toimialoihin kuin voimassa olevassa hankintalaissa. Erityisesti lain soveltamisalaa ja määritelmiä koskevissa luvuissa on voimassa olevaan erityisalojen hankintalakiin nähden enemmän informaatiota. Erityisalojen hankintalaissa pysytettäisiin mietinnön mukaan voimassa olevan erityisalojen hankintalain yksi ainoa EU-kynnysarvojen taso. Erityisalojen hankintalaissa olisi edelleen tiettyjä hankintalakiin nähden väljempiä menettelysäännöksiä muun muassa neuvottelumenettelyä sekä puitejärjestelyjä koskien.

Näkemykset erityisalojen hankintalakia koskevista säännöksistä:

Lakiehdotuksen 27 §:ssä määritellään muun hankintayksikön sidosyhteyksien kriteerit. Edellytyksenä on, että vähintään 80 % sidosyhteyksien 3 viimeisen vuoden tavarantoimitusten, palvelujen tai rakennusurakoiden keskimääräisestä liikevaihdosta muodostuu toimituksista hankintayksiköille tai muille yhteisöille, joihin sillä on sidossuhde. Lakiehdotuksen 25 §:ssä määritellyn viranomaishankintayksikön sidosyhteyksien osalta toiminnan harjoittamisen raja on sen sijaan asetettu 90 %:iin. Viranomaishankintayksikön sidosyhteyksien osalta raja olisi tarkoituksenmukaista asettaa määrältään vastaavaksi kuin mitä on säädetty muun hankintayksikön sidosyhteykseltä, eli 80 %.

Laki rikosrekisterilain 6 §:n muuttamisesta

Mietinnön sisältämässä lakiehdotuksessa esitetään rikosrekisterilain 6 §:ää muutettavaksi siten, että tarjouskilpailuun voittaneen tarjoajan johto- ja valvontahenkilöt saisivat itseään koskevat ja hankintalainsäädännön poissulkemisperusteisiin liittyvät tiedot rikosrekisteristä oikeusrekisterikeskuksen kautta. Rikosrekisteriote voitaisiin myös luovuttaa hankintayksikölle

poissulkemisperusteiden käsittelyn selvittämistä varten. Velvollisuus vaatia rikosrekisteritietoja tarjouskilpailun voittajalta koskisi vain EU-kynnysarvon ylittäviä hankintoja. Lakiehdotuksella olisi vaikutuksia muun muassa oikeusrekisterikeskuksen työmäärään.

Näkemykset rikosrekisterilain muuttamista koskevista säännöksistä:

Ei lausuttavaa.

Muut näkemykset mietinnöstä

Tähän on mahdollista kirjoittaa muita näkemyksiä hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä:

Ei muuta lausuttavaa.